

In dit nummer

4 (Over)Leven in een kunststoftijdperk

6 EZ geeft pluim aan rubber- en kunststofindustrie

7 Kunststofindustrie volop op ESEF

9-11 Arbeidsomstandigheden, sociale zaken, milieu, richtlijnen en subsidies

12 Industrieberichten

14 Branchebrede vakopleidingen - scherper dus beter

16 Column

Federatie NRK

Blij met rubber en kunststof producten!

Van Nunen (links) en Aarts (Aarts Plastics): "Leerlingen maken nauwelijks kennis met mogelijkheden kunststofbranche"

Contact met onderwijs wezenlijk voor rubber- en kunststofbranche

De rubber- en kunststofindustrie is onbekend en - daardoor - onbemind. In een krappere wordende arbeidsmarkt leidt dat tot problemen: moeilijk te vervullen vacatures en remmende omzetgroei. Voor de NRK staat daarom het jaar 2008 in het teken van het aanhalen van de banden tussen onderwijs en de bedrijfstak. Een stevige uitdaging, zo leert de praktijk.

"Ik doe op het moment weinig aan acquisitie", schetst directeur Wietse Wissema van Alligator Plastics in Son de ernst van het probleem. "Het vinden van personeel is nu moeilijker dan het binnenhalen van opdrachten." De producent van hoogwaardig spuitgietwerk levert onder meer aan de motorfietstak van BMW en aan keramiekproducent Villeroy & Boch. Met zeventien medewerkers zette het bedrijf vorig jaar 3,3 miljoen euro om. Afgelopen jaar groeide Alligator nog een riant 35 procent, de groeiverwachting voor komend jaar komt uit op twintig procent, maar Wissema vreest problemen met het verwerken van die groei omdat hij niet aan voldoende gekwalificeerd personeel kan komen.

Vijftig kilometer noordelijker zetelt Aarts Plastics. De vitrine in de ontvangsthal maakt duidelijk welke producten het bedrijf maakt en voor wie: veel verpakkingen voor de cosmetische en medische

Wissema (Alligator Plastics): "Het vinden van personeel is nu moeilijker dan het binnenhalen van opdrachten"

(zie verder op pagina 3)

NRK Netwerk is een uitgave van de Federatie NRK, brancheorganisatie van de rubber- en kunststofindustrie.

Versijning: 10 maal per jaar, (waarvan 5 x digitaal en 5 x gedrukt)

Jaargang 16, nummer 2

Redactie:

drs. Erik de Ruijter

(hoofdredactie)

drs. Axel Dees

ir. Margo de Kort

Ineke Kuhlman-Kraan

Postbus 420

2260 AK Leidschendam

Telefoon (070) 444 0660

Fax (070) 444 0661

E-mail communicatie@nrk.nl

Internet www.nrk.nl

Met medewerking van:

drs. Jaitske Feenstra

Opmaak en druk:

Thieme Media Services

Lid worden

Lidbedrijven van de NRK zijn leveranciers en ketenpartners: leveranciers van rubber- en kunststofproducten, zoals verwerkers, bewerkers en verkooporganisaties. Ketenpartners - zoals leveranciers van machines en hulpapparatuur, en recyclers - richten zich op de rubber- en kunststoffenindustrie en zijn partner in de productcreatie of het productverkoopproces. Bedrijven actief in de rubber- en kunststofindustrie kunnen zich aansluiten bij een of meerdere branchevereniging(en) binnen de NRK-gelederen.

Herkent u zich in bovenstaand profiel? Meldt u zich dan aan bij de NRK: tel. 070 444 0660 of info@nrk.nl.

Jos de Gruiter

Duurzaam ondernemen

Blij met rubber- en kunststofproducten

De Federatie NRK is actief voor de rubber- en kunststofindustrie en vertegenwoordigt de belangen van ca. 670 leden, verdeeld over 25 branches. De NRK bevordert winstgevend leveren van verantwoorde producten door middel van dienstverlening en lobby in een actief netwerk van bedrijven met onderlinge binding en gedeelde belangen. De Federatie NRK biedt haar leden een totaalpakket aan diensten waaruit de bedrijven kunnen kiezen. Sturing van politieke besluitvorming is cruciaal, waarbij de Federatie kan bogen op een daadkrachtig netwerk in Nederland en Europa.

Actief binnen NRK-gelederen

BEM – Band en Milieu

BFL – Branche Fed. voor Lichtstraten- en Lichtkoepelfabr.

BureauLeiding

HKV – Holgevormde Kunststofverpakkingen

LKM – Leveranciers Kunststof Machines

NRK-Bouw

NVPU – Ned. Ver. van Polyurethaan Hardschuim Fabr.

NVR – Ned. Ver. van Rubber- en Kunststoffabrikanten

Sectie Banden

Sectie Kunststoffen (zacht PVC)

Sectie Polyurethaanschuim

Sectie TRA – Technische Rubberartikelen

NWBC – NRK-Werkgeversvereniging Branche CAO

PVT – ProducentenVereniging Thermoplasten

RecyBEM – RecyBEM BV

Sectie Ketenpartners

SRVKG – Stichting Recycling VKG

Stybenex

Stybenex Verpakkingen

Sectie Grondstoffen & Additieven

Stuurgroep PVC & Ketenbeheer

Vekudak – Fabrikanten en import. PVC kunststofdakbed.

VKCN – Ver. Kunststof Composieten Nederland

VKG – Ver. Kunststof Gevelelementenindustrie

VKR – Ver. van Kunststof Recyclers

VMK – Ver. Kunststofverpakkingen Nederland

VNL – Ver. Nederlandse Lijmindustrie

VNVI – Ver. Nederlandse Voegkitindustrie

VvF – Ver. van Foliefabrikanten

doorkiesnrs.

070 444 0690

070 444 0681

070 444 0650

070 444 0696

070 444 0681

070 444 0683

070 444 0690

070 444 0690

070 444 0690

070 444 0690

070 444 0690

070 444 0690

070 444 0690

070 369 2960

070 444 0632

070 444 0660

070 444 0675

0418 513 450

0418 513 450

070 444 0660

070 444 0685

070 444 0660

070 444 0655

023 551 8444

070 444 0681

070 444 0640

070 444 0690

070 444 0690

070 444 0696

e-mail

bem@nrk.nl

bfill@nrk.nl

info@bureauleiding.nl

hkv@nrk.nl

machines@nrk.nl

nrk-bouw@nrk.nl

info@nvpu.nl

nvr@nrk.nl

banden@nrk.nl

zachtpvc@nrk.nl

purschuim@nrk.nl

tra@nrk.nl

nwbc@nrk.nl

info@pvt.nl

bem@recybem.nl

deruijter@nrk.nl

info@srvkg.nl

info@stybenex.nl

info@stybenex-verpakkingen.nl

g&a@nrk.nl

info@pvc.nl

vekudak@nrk.nl

vkcn@nrk.nl

info@vkgkozijn.nl

vkr@nrk.nl

vmk@nrk.nl

vnl@nrk.nl

vnvi@nrk.nl

vvf@nrk.nl

> (vervolg van pag. 1)

industrie en de voedingsmiddelenbranche. "Dat doen we met vijftig medewerkers, maar enige groei is er gelukkig nog altijd", stelt directeur Jan-Bert Aarts vast. Toch is zijn probleem vergelijkbaar met dat van Wissema. Verschil: waar Alligator moeilijk mensen vindt op het niveau van projectleiders, machinestellers en gereedschapmakers, zoekt Aarts tevergeefs productiemedewerkers op vmbo- en mbo-niveau. Extra handicap voor Aarts: "Wij zijn een volcontinu-bedrijf en dat schrikt jongeren ook af."

Vergrijzing

De rubber- en kunststofindustrie telt zo'n 35.000 medewerkers en het personeelsbestand vergrijsst. Maar nieuwkomers in de vorm van schoolverlaters zijn moeilijk voor de bedrijfstak te winnen. Drie van de tien leerlingen die het vmbo of het mbo met een diploma verlaten, kiezen voor een technische richting, maar de bulk van die toch al kleine groep zoekt werk in de ICT. Kunststof lijkt helemaal buiten de boot te vallen. Een extra handicap voor de sector is het ontbreken van een kunststofopleiding in het vmbo en het mbo. "Kunststofopleidingen werden in het verleden vooral gegeven door grote bedrijven, maar die hebben hun bedrijfsscholen gesloten. Vmbo en mbo hebben dat gat niet opgevuld. Leerlingen maken daarvoor nauwelijks meer kennis met de mogelijkheden van onze branche", vertelt bedrijfsleider Ruud van Nunen van Aarts Plastics. Het bedrijf probeert die leemte op te vullen door stageplaatsen beschikbaar te stellen en de deuren te openen voor bedrijfsbezoeken. In het verleden was de respons behoorlijk, maar afgelopen jaar daalde de interesse tot een bedenkelijk niveau. "Waardoor? Geen idee", beantwoordt Van Nunen de voor de hand liggende vraag. "Kennelijk gaan scholen naar andere bedrijven."

Achter de broek

De drukbezette bedrijfsleider wil niet veel tijd steken in het achterhalen van de oorzaak: "Het blijkt in elk geval nodig scholen erg achter de broek te zitten." Wissema (Alligator) heeft een vergelijkbare ervaring. "Leerkrachten en mentoren steken niet veel energie in contacten met onze bedrijven. Als ze iets moeten organiseren staan ze niet te trappelen, zeker niet wanneer dat buiten de reguliere lesuren valt." Toch wil hij die houding niet als excuus gebruiken om het onderwijs te

mijden. "Het is gewoon belangrijk om die band goed te houden" En hij steekt ook de hand in eigen boezem: "Het is noodzaak dat we de scholen directer bij de bedrijfstak betrekken. Ik sla me niet op de borst dat ik het zo goed doe, maar als ik hoor dat een Rotterdamse school bij mij in Son aanklopt omdat er in het tussenliggende gebied geen bedrijf is te vinden dat een bezoek wil regelen, dan laten we kansen liggen."

Naast het ontbreken van gerichte opleidingen is het imago van de bedrijfstak een belangrijke oorzaak van het probleem. "Een hbo-er vindt werken bij een ingenieursbureau beter klinken dan werken bij een spuitgieter", weet Wissema. "En jongeren op vmbo- en mbo-niveau hebben geen enkel beeld bij de rubber- en kunststofindustrie", ervaart Van Nunen. Het werken in ploegendienst probeert het bedrijf aantrekkelijker te maken: per 1 januari is het overgestapt van een drie- op een vijfploegendienst, maar ook dat biedt geen soelaas.

Samenwerking

"De komende tijd staan ons diverse 25-jarige jubilea te wachten, we zullen ons

Wissema (Alligator Plastics)

dus moeten blijven inspanssen om de Nederlandse jeugd te interesseren, ook al is de respons van scholen vaak teleurstellend," zegt Aarts.

Een oproep die Wissema onderschrijft. "Ik roep mijn collega's in de branche op om gezamenlijk meer aandacht te besteden aan verbetering van ons imago en de contacten te verstevigen met de voor ons relevante opleidingen. Dat zijn geen 'softe' onderwerpen: het gaat om de groeipotentie van onze bedrijven. En we moeten niet vergeten dat andere branches in dezelfde vijver vissen en zich ook inspanningen getroosten."

Plannen NRK

Besturen van de branches en NRK besloten vorig jaar een eigen onderwijsplan voor de bedrijfstak te maken. Onderdeel daarvan is de cao-afspraken om 60.000 euro te investeren in scholing.

Het scholingsplan heeft onder meer de ambitie om intensieve samenwerking te zoeken met scholen door 150 extra stageplaatsen aan te bieden, 50 extra leer/werkplaatsen te creëren, bedrijfsbezoeken te organiseren voor 1000 tot 1500 leerlingen, dertig gastlessen te laten verzorgen door (oud)ondernemers, 25 studenten extra gelegenheid te bieden om opdrachten en scripties te maken bij bedrijven en een website in het leven te roepen waar scholen, studenten en bedrijven elkaar ontmoeten.

Daarnaast wordt kunststof onderdeel van de onderwijsagenda techniek door een nieuwe Kunststof HBO minor (voor MBO-ers die meer willen), door lessen over kunststoffen in VMBO, MBO en BHO en door de kunststofopleiding Europlastic als nieuwe HBO Master op te zetten.

Inspanning MKB- maakindustrie

De NRK is een actieve partner in Manufuture.NL, een samenwerkingsverband van FME-CWM, Koninklijke Metaalunie en PVT/NRK met kennisinstellingen als TNO en de Universiteit Twente. Doelstelling is het stimuleren van een transformatie van een productiegedreven naar een kennisgedreven industrietak. Bestaande activiteiten worden afgestemd om overlap te voorkomen en om een beeld te krijgen van hiaten in het aanbod.

De NRK is in dit kader ook actief in het Vraaggestuurd Programma High Tech Manufacturing Systems. De partijen zetten o.a. de MKB-maakindustrie op de kaart en sturen zoveel mogelijk de kennisoverdracht en -ontwikkeling bij onderzoeksinstituten.

"De belangstelling voor industrie en industriebeleid neemt af als het weer goed gaat met Nederland. Dat proces sluipt er nu langzaam weer in," zegt Willem van der Stokker, voorzitter van de Stichting Industrie en Communicatie. Volgens hem is het vinden van goed gekwalificeerd personeel een groot knelpunt voor de industrie. Informatie: Erik de Ruijter, tel. 070 444 0671.

Voorbeeldpagina uit de folder *Kunststof & het milieu*. Uw bestelling (100 folders voor 25 euro) kunt u sturen naar kuhlman-kraan@nrk.nl.

BELEEF POLYMEER

Prominente campagnes voor aantrekkelijke industrie

(Over)Leven in een kunststoftijdperk

Om een nijpend tekort aan goed en geschoold personeel op te lossen, zet de rubber- en kunststofindustrie alle zeilen bij om de sector aantrekkelijk te maken voor toekomstige werknemers. Met speciaal lesmateriaal, georganiseerde excursies en zelfs een heuse promotietruck wordt getracht scholieren over te halen om te kiezen voor een baan in de rubber- en kunststofindustrie.

Arne Mast, directeur C3

Niet veel mensen hebben het belang van rubber en kunststof voor het dagelijks leven helder voor ogen. Mensen zijn zich simpelweg niet bewust van de hoeveelheid kunststof die ze dagelijks in handen hebben. Ook scholieren ontbreekt het aan een beeld omtrent productie en het gebruik van kunststof. De NRK komt daarom in actie, gedreven door de voorzitter van de Beleidsgroep Onderwijs & Vakopleiding Willem de Koning (directeur Insigne BV): "Met de beleidsgroep streven we enerzijds naar een bepaald kennisniveau binnen het reguliere onderwijs en anderzijds dat de vakopleidingen voor mensen in de industrietak meer uitwisselbaar zijn." De laatste doelstelling is met de branchebrede diploma's al adequaat ingevuld. Nu staat een project om de rubber-

en kunststofindustrie onder de aandacht te brengen van vmbo-leerlingen op de rol. De NRK werkt daarmee nauw samen met Stichting C3, communicatiecentrum chemie. "Ik vind dat iedere Nederlander iets van kunststof moet weten. Kijk eens om je heen: het barst van de kunststoffen en het is eigenlijk raar dat we daar niets over horen in de klas. Dat moet veranderen," zegt Arne Mast, directeur van Stichting C3.

Kunststof in de klas

De NRK ervaart het al jaren als een groot gemis dat kunststofverwerking geen vaste plek heeft in de onderwijsprogramma's op vmbo's (en ROC's). Met als gevolg dat scholieren geen idee hebben van de opleidings- en beroepsmogelijkheden in de branche. Mast vervolgt:

**Willem de Koning (Insigne), voorzitter
Beleidsgroep Onderwijs & Vakopleiding**

“Eigenlijk zou lesstof over kunststof in het gewone lesmateriaal geïntegreerd moeten worden. Het doordringt onze hele samenleving. Op school leerde je dat mensen leefden in de Steentijd, de IJzertijd of de Bronstijd. Nu leven we in de Kunststof-tijd.”

Volgens De Koning is het een kwestie van eerst interesse kweken en er daarna voor zorgen dat men met het ontwikkelde materiaal aan de slag gaat. De NRK heeft daartoe het gespecialiseerd bureau C3 in de arm genomen. Er wordt een speciale website ontwikkeld met lesmateriaal over rubber en kunststof voor gebruik op het vmbo. Mast: “We maken twee lessen. Kinderen hoeven er niet ‘knapper’ van te worden, maar ze leren zo wel iets over wat kunststoffen zijn en hoe ze verwerkt worden. Bovendien blijft het voor docenten aantrekkelijk in gebruik. Op een module van twintig lessen zit niemand te wachten.”

In beeld

De website, waarvan in maart een testversie gelanceerd wordt, geeft de scholieren informatie over de eigenschappen, productie, verwerking en alledaagse toepassingen van rubber en kunststof. De onderwerpen worden geïllustreerd met filmpjes en foto's en verder behandeld in klassikale leerlingopdrachten en –practica. Natuurlijk zijn er ook huiswerkopdrachten. De benodigde informatie vinden de leerlingen op de website. Zo kunnen ze zelfstandig aan de opdrachten werken. Mast: “Ik ben tevreden als er bijvoorbeeld iets in de examens is terug te vinden over kunststoffen. Of nog mooier, in de schoolboeken. Zolang vmbo-leerlingen maar iets weten over kunststof en de carrièremogelijkheden in de sector. Op kunststof gespecialiseerde vmbo'ers kant-en-klaar afleveren aan het bedrijfsleven, daar geloof ik niet in. Maar wel dat er iets blijft hangen na een interessante les. En dat ze vervolgens, bij een beroepenvoorlichting, ook eens vragen naar opleidingen in die richting. Dat ze het op hun lijstje hebben staan.”

Later dit jaar wil de NRK in samenwerking met machinebouwers excursies organiseren voor de leerlingen van vmbo's en ROC's. Veel machinebouwers hebben in hun technische centra de mogelijkheid om demonstraties te geven van de techniek die schuil gaat achter onze alledaagse kunststofvoorwerpen. Leerlingen kunnen daar tijdens de excursies een kijkje nemen.

Demonstratietruck met complete productiemachines maken leerlingen van ROC's bekend met kunststofverwerking

Demonstratietruck naar ROC's

De Franse brancheorganisatie La Plasturgie houdt al een aantal jaren succesvolle tournees door Frankrijk om het grote publiek en met name jongeren te laten zien wat de rubber- en kunststofindustrie is en doet. Een grote demonstratietruck brengt de kunststofindustrie letterlijk naar de mensen toe.

De wagen werd in eerste instantie gebruikt voor het geven van (praktijk)onderwijs in afgelegen gebieden. Inmiddels is het ook een veelgebruikt promotie-instrument, dat nu in Nederland de leerlingen van ROC's een kijkje moet bieden in de keuken van de kunststofverwerking.

Machinefabrikant Arburg en de NRK maakten dit mogelijk. Najaar 2008 rijdt de truck langs tien ROC's. Marco Brouwer, directeur van Arburg Nederland: “Arburg wil graag de kunststofindustrie en natuurlijk de machines die daarin gebruikt worden onder de aandacht brengen van jongeren om ze te interesseren voor deze sector.”

Breed kennisgebied

De truck, die uitgevouwen en met extra tenten en materialen zo'n 300 m² beslaat, is in twee uur operationeel te maken. Binnenin staan complete productiemachines, zoals een spuitgietmachine, een extruder en een blaasvormmachine, die werkend te zien zijn. “Leerlingen krijgen niet alleen een kijkje in de kunststofverwerking, maar leren zo ook veel over machinebouw en werktuigbouwkunde. Het brengt echt werelden bij elkaar!” zegt Brouwer enthousiast. Het promotieteam demonstreert de werking van de verschillende machines en laat ook het proces zien van granulaat tot eindproduct.

De truck doorkruist heel Europa, van Denemarken tot Portugal. Eind oktober strijkt de karavaan in Nederland neer.

Flohr in Regiegroep Chemie

Ed Flohr van Royal Lankhorst Euronete Group B.V. en bestuurlid van de NRK is – op persoonlijke titel – toegetreden tot de Regiegroep Chemie. Deze groep is opgericht door het Innovatieplatform met als doel de concurrentiepositie van Nederland in de chemie te versterken. Het businessplan van de Regiegroep werd eind vorig jaar door EZ goedgekeurd. Om het plan uit te voeren werd een budget toegekend van ruim 53 miljoen euro. Voor Flohr is het een uitdaging ervoor te zorgen dat de plannen aanslaan bij de kunststof- en rubberverwerkers.

Belangrijk obstakel voor innovatie is volgens Ed Flohr het geringe aantal jongeren dat voor technische studies kiest. "Om meer jongeren voor de chemie te interesseren, moeten we duidelijk maken hoe de chemie waarde creëert, hoe zij bijdraagt aan de kwaliteit van het leven en hoe ze helpt deze planeet duurzaam bewoonbaar te houden."

Flohr gaat het contact verzorgen tussen de Regiegroep en de NRK. Ledenbedrijven kunnen profiteren van de inbreng van de NRK en de samenwerking tussen organisaties en bedrijven in de bedrijfskolom chemie.

Nieuwe bestuurders

Het NRK heeft twee leden bereid gevonden actief te worden in het NRK-bestuur: Joan Hanegraaf van Oerlemans Plastics en Tjitske Visser van Dyka. De kandidaat-bestuurders worden in de Algemene Ledenvergadering van mei voorgedragen als bestuurslid van de NRK.

Hanegraaf is momenteel voorzitter van de Vereniging van Foliefabrikanten (VvF) en beoogd bestuurslid VMK (Vereniging Kunststofverpakkingen Nederland). Visser is voorzitter van de NWBC (NRK-Werkgeversvereniging Branche CAO).

Directeuren-bijeenkomsten

Ook in 2008 staat een aantal netwerk-bijeenkomsten gepland. Op 10 april belegt de PVT een Directeurenbijeenkomst voor toeleveranciers van industriële producten. Donderdag 22 mei komen directeuren van kunststofverpakking-bedrijven bijeen voor de directeuren-bijeenkomst, een gezamenlijke activiteit van de PVT en VMK. Informatie: Jaitske Feenstra, info@pvt.nl

EZ geeft pluim aan rubber- en kunststofindustrie

De NRK ontving eind 2007 een oorkonde uit handen van EZ-minister Maria van der Hoeven tijdens het evenement voor 15 jaar MJA Energie-efficiency. De minister drukte daarmee haar blij van waardering uit voor de uitzonderlijke inspanningen op het gebied van energie-efficiency. Producenten van rubber- en kunststofproducten behaalden in die periode maar liefst 63% energie-efficiency.

EZ-minister Van der Hoeve signeert de oorkonde waarna NRK-voorzitter Van Oostenrijk hem in ontvangst neemt

De 110 deelnemende rubber- en kunststofbedrijven bespaarden in de tweede Meerjarenafspraken Energie-Efficiency (MJA 2) zo'n 42% op hun energie-verbruik. Dat is 7% per jaar. De bedrijven realiseren die besparing door:

- het uitsparen van grondstoffen
- recycling en hergebruik van kunststofrestmaterialen
- energiebesparing in de eigen productie en in de keten, en
- grote besparingen tijdens het gebruik van de producten.

Bedrijven doen meer dan van hen wordt

verwacht wat hen een koppositie heeft opgeleverd.

Toekomst van MJA

Er is al veel bereikt, maar het kan volgens de NRK nog altijd beter. Zo komt er meer aandacht voor advies aan bedrijven én meer hulp bij het uitvoeren van maatregelen. Verder wordt de MJA-aanpak uitgerold op Europese schaal. De European Plastic Converters (EuPC) staat positief tegenover een Europees MJA-project. Informatie: Erik van Assen, tel. 070 444 0655

Samenwerking NRK en Energiecentrum

De NRK werkt samen met het Energiecentrum, dat ledenbedrijven een waardevolle extra dienstverlening kan leveren. De organisatie wil voor ondernemers hét kennis- en informatieloket zijn over energiekostenreductie. Met het stijgen van de energiekosten neemt het belang van energiekostenbesparing toe. Daarbovenop komen de

aanscherpingen van wettelijke verplichtingen op het gebied van energie en milieu. Het Energiecentrum biedt dan antwoord op de vraag.

Energiedag: 20 mei

Op 20 mei 2008 staat de ALV van de NRK in het teken van energiebesparing. Informatie: www.nrk.nl.

Kunststofindustrie op ESEF

Op de industriële toeleveringsbeurs ESEF (11 t/m 14 maart) in Utrecht is de NRK weer prominent aanwezig met een stand. Ook veel ledenbedrijven presenteren zich op de beursvloer, zowel op ESEF als op de TechniShow die tegelijkertijd wordt gehouden.

EZ neemt de maakindustrie serieus, wat minister Van der Hoeven onderstreept door op 11 maart de TechniShow officieel te openen. De NRK en de kunststof- en rubberbedrijven zullen op de ESEF opnieuw laten zien welke voordelen OEM-ers uit hun innovaties kunnen halen. NRK-directeur Erik de Ruijter vindt het wel zorgelijk dat bedrijven de fors

gestegen grondstofprijzen vaak niet kunnen doorberekenen. "Bedrijven proberen een deel van deze extra kosten op te vangen door te innoveren, door slimmer en daardoor goedkoper te produceren. Maar je ziet nu dat de winst van elke innovatie grotendeels wordt opgeslokt door de gestegen grondstofprijzen."

PVT traint Hipermoulding-technologie

Tijdens het slotseminar van 29 november heeft de PVT de Hipermoulding-software uitgereikt, de module voor thermisch warmtebeheer in spuitgietmatrijzen. De Nederlandse deelnemers kwamen eind januari nog bijeen voor de training van de technologie.

De Hipermoulding training vond on-line plaats met de e-learning trainingmodules, bestemd voor managers, engineers en technici. Na het doornemen van de stof is er een toets om de doorgenomen kennis te testen. Tijdens de tweede trainingsdag is ook met de software getraind.

die al eerder werden geproduceerd op conventionele wijze, gemaakt met de Hipermoulding-benadering. Het effect bleek indrukwekkend. De praktijktesten laten een enorme cyclustijdverkortung zien, uiteenlopend van 15% tot ruim 30%. Informatie: Jaitske Feenstra, info@pvt.nl

Indrukwekkend

Om de effecten van de software te analyseren zijn vier concrete producten,

De Hipermoulding-technologie wordt doorgenomen met de e-learningmodules

Cluster Verpakkingen

De VMK, NRK en de NVGP (Vereniging voor Groothandelaren in papier en verpakkingsmaterialen) hebben op initiatief van de VMK een eigen uitvoeringsorganisatie opgericht. Het nieuwe 'Cluster Verpakkingen VMK/NRK/NVGP' biedt ondernemers een alternatief voor Nedvang. Ledenbedrijven krijgen hiermee de mogelijkheid collectief te voldoen aan de gestelde eisen van het Besluit Beheer Verpakkingen.

Kunststofbelangen

Meer dan de helft van de verpakkingenbelasting, in totaal 365 miljoen euro, moet worden opgebracht door kunststofverpakkingen. De verpakkingenbelasting is 1 januari 2008 ingegaan ter uitvoering en financiering van het 'Besluit Beheer Verpakkingen en papier en karton'.

Vanwege het grote belang van de kunststofverpakkingsindustrie hebben de drie organisaties een eigen cluster opgericht. Het Cluster Verpakkingen gaat de besteding van de verpakkingenbelasting bewaken en wil voorkomen dat de belasting nog verder wordt verhoogd. De nieuwe uitvoeringsorganisatie gaat zich bovendien sterk maken voor de praktisch uitvoerbaarheid van de verpakkingenbelasting. Voorwaarde daarbij is dat de belasting rekening gaat houden met de milieuprestaties van kunststofverpakkingen in de gebruiksfase. Informatie: VMK, Harry Lucas, lucas@nrk.nl

CAO krijgt bedrijfstakbureau

De CAO-partijen in de rubber- en kunststofindustrie hebben een bedrijfstakbureau opgericht. De hoofdtaak van het bureau is:

- uitvoering van de CAO-afspraken en
- vraagbaak voor werkgevers en werknemers als het gaat over CAO-bepalingen.

Vanuit de NRK wordt Eric Schutjes ingeschakeld bij werkzaamheden van dit bureau. Er is ook een speciale website voor de CAO.

Om de betrokkenen op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen zal bovendien iedere maand een nieuwsbrief worden verspreid.

Informatie: NWBC, Eric Schutjes, schutjes@nrk.nl

Meer energie in mei

De Federatie NRK organiseert haar jaarlijkse ledenvergadering dit jaar op dinsdag 20 mei. Naast de ALV stelt de NRK ook een gevarieerd programma samen rond het thema: energie-efficiency. Informatie: Erik van Assen, tel. 070 444 0655

T-ForM nadert eind

September 2008 is het Europese thermovormproject, T-ForM, afgerond. De softwaremodule T-ForM die ervoor zorgt dat de doorlooptijd in de thermovormketen versnelt, is inmiddels al gereed. Wat het exacte effect van de ontwikkelde software is, wordt momenteel onderzocht. Hiertoe worden concrete producten gemaakt met behulp van de T-ForM software waarna het effect op doorlooptijd wordt vergeleken met de gegevens van de oorspronkelijke productie.

De thermovormers en matrijzenmakers van over heel Europa kwamen hiervoor op 20 en 21 februari bijeen. De Nederlandse ontwerpers, thermovormers en matrijzenmakers hadden zich op 7 februari gebogen over de onderzoeksresultaten. Ook een bezoek aan Snelcore in Arnhem stond op het programma. Informatie: PVT, Jaitske Feenstra, tel. 070 369 2960

VMK schrijft standaard voor voedselcontact

Vanaf 1 mei 2008 moeten producten een gedetailleerde Declaration of Compliance hebben, of in proper Nederlands een Verklaring van Overeenkomst. In de 4e wijziging van de Plastics Richtlijn, bijlage VII, is een gedetailleerde opsomming opgenomen van de gegevens die in zo'n verklaring moeten staan. Desondanks hadden veel ondernemers nog niet scherp op het netvlies hoe zo'n verklaring er exact uit moet zien. Bovendien is het efficiënter om gezamenlijk een standaard te ontwerpen. De VMK, Vereniging Kunststofverpakkingen Nederland, heeft daarom een voorbeeldverklaring opgesteld voor kunststoffen in contact met voedsel.

Begin 2008 wordt deze standaard Declaration of Compliance gecontroleerd door een jurist, waarna hij beschikbaar wordt gesteld voor de kunststofverwerkende verpakkingindustrie. Informatie: VMK, Sandra Ransdorp, tel. 070 444 0683

De wereld in 2030

Bionische mensen. Bloed van polymeren. Robots die ons verzorgen. Onmogelijk? Niet volgens de Engelse futuroloog Ray Hammond die in opdracht van PlasticsEurope de wereld in 2030 en de belangrijkste (technologische) trends heeft beschreven. De studie is eind 2007 in Brussel gelanceerd voor de Europese kunststofindustrie. De vergezichten zijn verrassend maar doordacht en daardoor zeer het lezen waard (te downloaden van www.nrk.nl).

Volgens Hammond is de snelheid waarmee technologische ontwikkelingen de komende drie decennia elkaar opvolgen, buitengewoon te noemen. Er staan ons vele wetenschappelijke doorbraken te wachten op het gebied van de gezondheidszorg, ICT, communicatie, materialen (o.a. 'smart plastics'), reizen en mechanisatie. De wereld zal in 2030 op veel vlakken onherkenbaar zijn veranderd.

The Singularity

Net als andere futurologen is Hammond ervan overtuigd dat ergens tussen 2030 en 2040 een mijlpaal wordt bereikt in de technologische ontwikkeling. De verwachting is dat rond die tijd de eerste computer wordt ontwikkeld die intellectueel gelijk is aan de mens. Wat volgt zijn computers die tweemaal intelligenter zijn dan het menselijk brein, vervolgens viermaal intelligenter, achtmaal, enzovoort. Dit punt wordt ook wel 'The Singularity' genoemd. Welke richting die technologische ontwikkelingen vervolgens uitgaat, zijn onmogelijk te geven, stelt Hammond.

Futuroloog Ray Hammond schetst vertrouwde en buitenissige vergezichten

benut om aan de grote vraag te kunnen voldoen. Hier is een grote rol weggelegd voor kunststoffen. Zij voorzien niet alleen in isolatie, maar zorgen ook voor een betere energie-efficiency van auto's, vliegtuigen en bulktransporten. Duurzame energie - zonne- en windenergie en waterkracht - wordt steeds belangrijker, maar overheden moeten ook in andere natuurlijke energiebronnen investeren. Gen- en stamceltherapie en moleculaire nanotechnologie brengen volgens Hammond een ware revolutie teweeg in de gezondheidszorg.

Legio kansen

PlasticsEurope vertaalt de voorspellingen van Hammond in 'The World in 2030' naar kansen voor de kunststofindustrie. En die zijn er legio. Kunststof is onlosmakelijk verbonden met het leven van alledag in 2030 en wordt volop - en al dan niet 'smart' - toegepast in geavanceerde verpakkingen, medische producten, leidingen, vliegtuigen en auto's, woningbouw, (digitale) communicatie. Teveel om hier op te noemen. Reden te meer dus om de publicatie, of een samenvatting daarvan, te downloaden via www.nrk.nl.

Trendvoorspellingen

De meer nabije toekomst is er volgens Hammond vooral een van een steeds sneller voortschrijdende techniek, globalisering en een groeiende - en vergrijzende wereldbevolking, die een groot beslag legt op beschikbare energiebronnen. Ergens tussen nu en 2030 zal de oliewinning een piek hebben bereikt, voorspelt Hammond. Energie moet zoveel mogelijk worden geconserveerd en optimaal

NRK INFORMATIEF

Belangenbehartiging

De Federatie NRK bewaakt de belangen van haar achterban op het gebied van o.a. arbeidsomstandigheden, sociale zaken, milieu en wet- en regelgeving. Voor meer informatie kunnen leden terecht bij de NRK (tel. 070 444 0660) of op onze website: www.nrk.nl.

Arbeidsomstandigheden

arbeidsomstandigheden en interne veiligheid: vanderhout@nrk.nl en dekort@nrk.nl

De Arbeidsinspectie komt

In de periode van mei tot en met oktober 2008 gaat de Arbeidsinspectie een breed inspectieproject uitvoeren in de industrie. De chemische industrie en de rubber- en kunststofindustrie zijn onderdeel van dit project. De Arbeidsinspectie wil met het monitoringproject een vernieuwd beeld krijgen van de naleving in de sector. Voor de rubber- en kunststofindustrie komt de focus daarbij waarschijnlijk te liggen op gevaarlijke stoffen (blootstelling en/of ATEX/opslag) en machineveiligheid. De NRK adviseert vooral om uw explosie-veiligheidsdocument in orde hebben. De Arbeidsinspectie gebruikt haar 'arbo-brochure' als leidraad. Deze brochure werd vorig jaar opgesteld in samenwerking met de NRK en de vakbonden. Het geeft werkgevers een overzicht van de risico's en de daarbij behorende verplichtingen. De definitieve versie van deze arbobrochure is inmiddels gereed en kan worden gedownload van de NRK-site (www.nrk.nl). Begin 2008 heeft de NRK een voorbereidend gesprek met de Arbeidsinspectie. Ledenbedrijven die onderwerpen, problemen, aandachtspunten of signalen aan de orde willen stellen, kunnen contact opnemen met Margo de Kort, dekort@nrk.nl of tel. 070 444 06 90.

Eigen Arbocatalogus

Het is al eerder gemeld: de NRK wil een eigen arbocatalogus opstellen voor de rubber- en kunststofsector. De catalogus kan voor bedrijven als hulpmiddel dienen om eigen arbomaatregelen vast te stellen. De Arbeidsinspectie zal de maatregelen uit de arbocatalogus accepteren. Bedrijfseigen maatregelen zouden daarentegen mogelijk tot discussies kunnen leiden. Het is de planning om najaar 2008 met

de eigen arbocatalogus te starten. Overigens pas nadat de AWWN en MKB-Nederland een blauwdruk hebben ontwikkeld, die aansluit op de digitale RI&E. Informatie: Margo de Kort, tel. 070 444 06 90

Meer aandacht risico's gevaarlijke stoffen

De chemische industrie moet meer aandacht besteden aan de risico's van gevaarlijke stoffen voor werknemers, vindt de Arbeidsinspectie. Bedrijven zouden volgens de inspectie beter moeten inschatten welke risico's werknemers lopen. Bijvoorbeeld als zij lekkages van gevaarlijke stoffen moeten onderzoeken, het lek moeten dichten of dit soort stoffen moeten opruimen. Vorig jaar vonden 52 incidenten plaats met gevaarlijke stoffen in bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen of bedrijven die veel met gevaarlijke stoffen werken. Meer dan de helft van de incidenten was zo ernstig dat de Arbeidsinspectie ze heeft onderzocht.

Lijst kankerverwekkende stoffen

Op 15 en 16 januari 2008 zijn in de Staatscourant de halfjaarlijkse herzieningen van de lijsten van Kankerverwekkende, Mutagene en Reprotoxische stoffen gepubliceerd. Op de lijst van kankerverwekkende stoffen zijn (o.a.) nieuw opgenomen broomdichloormethaan, loodchromaat en verschillende nikkelzouten. Op de lijst van reprotoxische (voor de voortplanting giftige) stoffen zijn dat boorzuur en andere borium-verbindingen, en verschillende kobalt- en nikkelzouten. Helaas staat ethanol nog steeds op zowel de kankerverwekkende als de reprotoxische lijst. De Nederlandse industrie is het hier niet mee eens maar de overleggen hierover verlopen zeer moeizaam. De lijsten zijn te downloaden via www.szw.nl, daar vindt u ook meer informatie over de verplichtingen (voor zowel werkgever als werknemer) die het gebruik van deze stoffen met zich mee brengt.

Sociale Zaken

onderwijs: schutjes@nrk.nl
CAO: adrian@nrk.nl

Reïntegratie kan beter

Het kabinet gaat afspraken maken met UWV en gemeenten om de ondersteuning om mensen aan de slag te helpen,

te verbeteren. De verbeterpunten zijn opgesteld naar aanleiding van de doorlichting die hierover is uitgevoerd. Er is geconstateerd dat gemeenten, UWV en CWI vooral de laatste jaren veel hebben verbeterd, maar er zijn nog steeds veel verbeteringen mogelijk. Zo moet de samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties en gemeenten beter en moeten reïntegratiemiddelen selectiever en beter gebruikt worden. Volgens Donner en Aboutaleb is reïntegratie een onmisbare schakel in de ambities van het kabinet om meer mensen aan het werk te helpen en meer sociale samenhang in de samenleving te brengen. In het rapport 'Van uitkering naar werk: beleidsdoorlichting reïntegratie' werd vastgesteld dat steeds meer mensen via ondersteuning werk vinden: in 2002 werkte 26 procent van de mensen na twee jaar weer, in 2004 41 procent. Reïntegratie blijkt het meeste zin te hebben bij mensen met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt.

Twee jaar ziekte

Iemand die na twee jaar ziekte een werkloosheidsuitkering of een uitkering voor arbeidsongeschiktheid krijgt, krijgt die voortaan op basis van dezelfde grondslag. Per 1 januari 2008 gaan beide uitkeringen namelijk uit van het loon dat de werknemer verdiende een jaar voor de eerste ziektedag. Voorheen was dat voor beide situaties verschillend. Deze nieuwe regeling vloeit voort uit een wijziging van het Besluit dagloonregels werknemersverzekeringen van minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Werknemers die na twee jaar ziekte niet hersteld zijn, krijgen ofwel een (gedeeltelijke) werkloosheidsuitkering ofwel een (gedeeltelijke) uitkering op grond van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. De WW-uitkering ging altijd uit van het inkomen in het jaar voor de uitkering begint. Bij de WIA gold het inkomen in het jaar voor de eerste ziektedag.

ZVW-premie terug

Het ministerie van Financiën is akkoord gegaan met de toepassing van een drempel in de teruggave van de ZVW-premie. De werkgeversorganisaties hadden hiertoe een voorstel ingediend. Voor 2006 is de grens vastgesteld op 13 op jaarbasis. Dit bedrag sluit aan bij de teruggavegrens die nu al geldt in de inkomstenbelasting. Voor de jaren 2007

en 2008 is het ministerie van Financiën nog in overleg met het ministerie van VWS om de teruggavegrens in wetgeving vast te leggen. Het voordeel voor werkgevers is dat ze voor relatief kleine bijdragen geen correctie van premiebedragen hoeven door te voeren. Maar het is niet verplicht; het besluit van Financiën is namelijk niet dwingend.

Eigen risico zorg

De no-claimregeling in de Zorgverzekeringswet is begin dit jaar definitief vervangen door een verplicht eigen risico van 150 euro per jaar. Het verplicht eigen risico geldt alleen voor verzekerden van 18 jaar en ouder. De zorg die nu buiten de no-claim valt (zoals consult bij de huisarts of verloskundige), valt ook niet onder het eigen risico.

Een belangrijke reden om de no-claim te vervangen door een verplicht eigen risico is dat er aan werd getwijfeld of de positieve prikkel die van de teruggave van de no-claim uitgaat wel voldoende effectief is. De no-claim teruggave over 2007 zal nog wel in maart 2008 worden uitbetaald.

Uit de ziekte wet

Op 1 januari 2008 zijn scherpere regels ingegaan voor de reïntegratie van mensen met een ziekte wetsuitkering. De aanscherping moet hen stimuleren zo snel mogelijk weer aan de slag te gaan. Dit is de kern van het Wetsvoorstel zieke vangnetters. Het wetsvoorstel geeft duidelijker aan wat mensen in de ziekte wet en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) moeten doen op het gebied van reïntegratie. Mensen die in de ziekte wet zitten hebben meestal geen werkgever meer die hun doorbetaalt én hen kan helpen weer aan de slag te gaan. Het UWV betaalt in dat geval niet alleen het ziekengeld tijdens de eerste twee ziektejaren, maar gaat meestal ook over verzuimbegeleiding en reïntegratie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om uitzendkrachten, werklozen en werknemers met een tijdelijk contract.

Mensen die in de ziekte wet zitten, komen relatief vaker dan zieke werknemers in vaste dienst in de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen), na afloop van twee ziektejaren.

Te laat? Ontslag!

Een werknemer die telkens te laat komt op staande voet ontslaan? Doorgaans is

te laat komen geen reden voor ontslag op staande voet. In deze situatie is het noodzakelijk een dossier op te bouwen. De werkgever heeft ook de plicht er alles aan te hebben gedaan. Mocht het niet baten, dan kan op termijn een ontslagvergunning worden aangevraagd.

Werkgevers en zieke 65-plusser

Het huidige kabinet stimuleert ouderen om langer door te werken, ook na hun 65e, maar het wordt werkgevers niet gemakkelijk gemaakt om 65-plussers in loondienst te houden. Zo zijn verzekeringsmaatschappijen onvoldoende ingesteld op werknemers ouder dan 65 jaar. Werkgevers betalen momenteel twee jaar het loon door van elke zieke werknemer. Via premiebetaling kunnen werkgevers zich tegen dit risico verzekeren. Het probleem is echter dat werkgevers zich niet kunnen verzekeren voor ziekte van werknemers ouder dan 65 jaar. Verzekeringsmaatschappijen hebben zich hier nog niet voldoende op ingesteld.

Wanneer naar de dokter

Is het mogelijk parttimers te verplichten hun dokters- en/of tandartsbezoeken in hun eigen tijd te laten doen? De wet geeft hierover geen uitsluit. Werknemer en werkgever moeten in onderling overleg tot een oplossing komen. Het is gebruikelijk om – als het onder werktijd gebeurt – een termijn van twee uur (doorbetaald) per bezoek te stellen. In alle redelijkheid kunnen parttimers dergelijke afspraken niet alleen tijdens werktijd plannen, maar omgekeerd kan ook niet worden geëist dat dokter of tandarts geheel in de eigen tijd worden bezocht.

Het is handig de reden van verzuim in gedachten te houden, bijvoorbeeld of iemand naar een arts moet vanwege letsel opgelopen tijdens werktijd. Enige coullance is dan geboden. Voor helderheid naar alle betrokkenen is het raadzaam afspraken hieromtrent vast te leggen in een personeelsreglement.

Milieu

externe veiligheid: dekort@nrk.nl
milieu/IMT: vanderhout@nrk.nl
MJA: vanassen@nrk.nl

MKB steeds energiebewuster

Het midden- en kleinbedrijf raakt steeds meer geïnteresseerd in mogelijkheden om energie te besparen. Uiteraard om zo een bijdrage aan het milieu te leveren,

maar zeker ook om te kunnen besparen op hun energierekening. Dat stelt Martin Kloet, directeur van het Energiecentrum. Het Energiecentrum biedt de ondernemers een aantal hulpmiddelen waarmee ze kunnen vaststellen of ze kunnen besparen op hun energierekening. De website bevat bovendien een aantal handige scans:

- Energiescan: een benchmark van het energieverbruik met daarbij besparingsmogelijkheden en hoeveel dit in euro's bespaart;
- Meterscan: dit geeft aan of de ondernemer goedkoper uit is met een dubbele of een enkele elektriciteitsmeter;
- Verlichtingscan: reikt het voordeel van spaarlampen uit.

Met alle energiebesparingen heeft het midden- en kleinbedrijf in 2007 zo'n 12 miljoen euro bespaard.

Informatie: www.energiecentrum.nl

Veilen emissierechten

Op 23 januari presenteerde de Europese Commissie het energie- en klimaatpakket. Dit vormt de invulling van de afspraak die de EU-regeringsleiders in maart 2007 met elkaar hebben gemaakt. Het door de EC gepresenteerde pakket omvat een aantal voorstellen, waaronder herziening van het emissiehandelssysteem (geleidelijk oplopend tot 100 procent van de CO₂-rechten in 2020). Onder een versterkt Europees emissiehandelssysteem krijgen de industrie en de energiesector samen één Europees emissieplafond dat in 2020 21 procent lager ligt dan het niveau in 2005. Een belangrijk uitgangspunt van het systeem is dat emissierechten worden geveild. Nederland moet van de Europese Commissie 14 procent hernieuwbare energie in de totale energieconsumptie in 2020 halen. Verder wil de Commissie het gebruik van CO₂-afvang en -opslag regelen in EU-verband.

De ondernemingsorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland blijven tegen het veilen van emissierechten. Slecht voor bedrijven, slecht voor banen, stellen zij. De opening die de commissie biedt om concurrentiegevoelige sectoren uit te sluiten oordelen zij als te mager, omdat nog steeds grote delen van de industrie onder het veilen dreigen te vallen. "Deze miljardencarrusel zonder milieudoel gaat ten koste van investeringen in energiebesparing en jaagt bedrijven het land uit", stellen de werkgeversorganisaties.

NRK INFORMATIEF

**Richtlijnen en
overige regelgeving**

wet- en regelgeving: schutjes@nrk.nl
 ondernemerszaken: deruijter@nrk.nl

**Tweede Kamer stemt in met
WABO-wetsvoorstel**

De Tweede Kamer heeft ingestemd met de invoering van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO). Deze wet stroomlijnt de procedures voor de vele verschillende vergunningen tot één procedure. De WABO brengt 25 vergunningaanvragen met eigen inspraakprocedures en beroepsmogelijkheden terug tot 1 digitale vergunningsaanvraag. Invoering van de Wabo zorgt voor vermindering van de administratieve lasten, aldus de overheid. Het is de bedoeling dat de wet op 1 januari 2009 gaat gelden.

Meer info staat op: www.vrom.nl onder onderwerpen/Nota's en wetten/omgevingsvergunning.

**Afspraken over intellectueel
eigendom bij samenwerking**

Bedrijven die nieuwe en verbeterde producten willen ontwikkelen, kunnen daarvoor met andere bedrijven of kennisinstellingen onderzoek doen. Wel moeten er duidelijke afspraken worden gemaakt, vooral over intellectuele eigendom. Octrooicentrum Nederland, een agentschap van EZ, heeft in samenwerking met onder andere VNO-NCW en MKB-Nederland voor bedrijven een brochure opgesteld: 'Samen werken met octrooien – Twaalf sleutels voor een vruchtbare samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen'. De brochure biedt een overzicht van de rechten en plichten waarmee bedrijven en kennisinstellingen te maken krijgen wanneer ze een samenwerkingsverband aangaan. Ook staat in de brochure welke afspraken zij over intellectuele eigendom moeten maken om tot een vruchtbare samenwerking te komen. De brochure is te downloaden van www.octrooicentrum.nl.

**Nieuwe Wet op de Ruimtelijke
Ordening**

Op 1 juli van dit jaar gaat de nieuwe Wet op de Ruimte Ordening (WRO) gelden. Onder deze toekomstige wet wordt alles strikter. Een gemeente mag bijvoorbeeld alleen een projectbesluit nemen - dit is vrijstelling om een bouwproject dat niet past binnen de bestaande

bestemming toch door te laten gaan - als binnen een jaar een nieuwe bestemmingsplanprocedure wordt gestart. Dit bestemmingsplan moet dan ook nog eens binnen twee jaar worden vastgesteld.

Met het strikter worden van de WRO loont het voor bedrijven de moeite om nieuwbouw- of verbouwplannen versneld door te voeren. Bedrijven kunnen immers met hun plannen wel eens in de wacht worden gezet totdat de gemeente een nieuw bestemmingsplan heeft voorbereid.

Subsidies

subsidiezaken: schutjes@nrk.nl

**Start programma Milieu &
Technologie**

Begin januari ging de 21ste editie van het Programma Milieu & Technologie van start met een budget van 5 miljoen euro.

Het programma ondersteunt een groot deel van het technologisch innovatietraject, van industriële haalbaarheid tot demonstratie. Ook is er subsidie voor voorbereidingen voor een geslaagde marktintroductie. Bedrijven uit de maakindustrie kunnen tot 9 september hun subsidieaanvragen indienen. De aanvragen worden op volgorde van binnenkomst beoordeeld. Criteria die worden gehanteerd zijn milieuwinst, innovativiteit en betrokkenheid van de bedrijfskolom. Afhankelijk van het soort project wordt 25 tot 75 procent van de projectkosten gesubsidieerd, met maxima van 100.000 tot 350.000 euro. Info: www.senternovem.nl/milieutechnologie

Honderd miljoen voor innovatie

Economische Zaken maakt voor de jaren 2008 tot en met 2011 in totaal 100 miljoen euro vrij voor de uitvoering van drie innovatieprogramma's. Voor chemie is 52,35 miljoen beschikbaar, voor materialen 34,8 en voor life sciences en gezondheid 30 miljoen euro. De drie programma's dragen volgens het ministerie bij aan economische groei in de sectoren en zijn bovendien belangrijk voor duurzaamheid, veiligheid en gezondheid. Vooral het Innovatiekrediet, dat dit jaar wordt ingevoerd, is belangrijk voor het programma life sciences en gezondheid. Bestaande en jonge hightech bedrijven worden gestimuleerd om onder meer nieuwe medische producten te ontwikkelen.

Het innovatieprogramma voor de toepassing van nieuwe materialen moet bedrijven stimuleren om meer nieuwe materialen op de markt te brengen, bijvoorbeeld voor lichtgewicht constructies in de transportsector. Of voor producten die voldoen aan de veiligheidsnormen in de luchtvaart.

Wijziging Farbo-regeling

Per 1 januari 2008 is de Farbo-regeling gewijzigd. Doel van deze subsidieregeling voor de financiële ondersteuning van arbeidsmiddelen is om bedrijven te stimuleren innovatieve arbeidsmiddelen in te zetten die de arbeidsomstandigheden verbeteren. Het subsidiebedrag per arbeidsmiddel is maximaal 10 procent van de aanschafkosten, met een maximum van 25.000 euro.

Bedrijven kunnen in één aanvraag voor meerdere arbeidsmiddelen subsidie aanvragen. Ook kunnen zij meer aanvragen indienen voor dezelfde of verschillende arbeidsmiddelen. In de oude regeling zat er een maximumbedrag aan subsidie per arbeidsmiddel. Dit kon leiden tot aanzienlijke subsidieaanvragen. Dit jaar is de subsidie per aanvrager gemaximeerd, namelijk op 50.000 euro per kalenderjaar. Voor de subsidieregeling is in 2008 1,9 miljoen euro beschikbaar. Meer informatie staat op www.agentschap.szw.nl.

Bedrijfsmiddelen op Energielijst

Bedrijfsmiddelen die in 2008 voor Energie-investeringsaftrek (EIA) in aanmerking komen, zijn in te zien op www.senternovem.nl/eia. Ondernemers die investeren in energiebesparing en duurzame energie, kunnen ook dit jaar weer fiscaal voordeel behalen als zij EIA aanvragen. Van 28 november 2007 tot eind december was de regeling tijdelijk gesloten. Meer informatie: helpdesk EIA, telefoon 038 455 34 30.

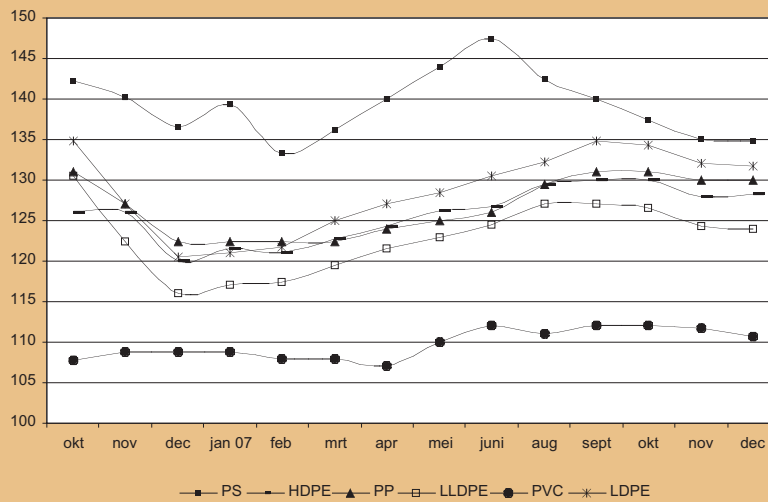
Nieuwe milieulijst

De nieuwe Milieulijst MIA/Vamil is in december bekend gemaakt. Op deze lijst staan alle technologieën die in aanmerking komen voor de fiscale stimuleringsregelingen MIA en Vamil. De overheid wil met deze regelingen investeringen in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen stimuleren. Ieder jaar wordt de Milieulijst aangepast aan de laatste technische ontwikkelingen. Ook op de nieuwe lijst zijn wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van 2007.

Oerlemans Plastics gecertificeerd

Oerlemans Plastics B.V. met vestigingen in Genderingen en Giessen behaalde onlangs het ISO 14001 milieuzorgcertificaat. Oerlemans neemt al jaren deel aan de MJA, stelt een milieujaarverslag op, evenals een bedrijfsmilieuplan. Met het opzetten van een milieuspectenregister bracht Oerlemans alle milieuaspecten en -effecten in kaart. In november vorig jaar resulteerde dit in de uitreiking van het ISO 14001-2004-certificaat.

Indicatie gemiddelde kunststofprijzen
in euro/100 kg (bron Kunststof & Rubber)

Nieuwe naam Lankhorst

Lankhorst Recycling uit Sneek - met dochterondernemingen Lankhorst (Special) Mouldings, Lankhorst Recycling Products, Ekon, Noord Nederland Recycling en Lankhorst Recycled Products UK Ltd. - heeft haar naam veranderd in Lankhorst Engineered Products. Met deze naamswijziging speelt Lankhorst in op ontwikkelingen waarbij steeds meer gebruik wordt gemaakt van nieuwe, speciale materialen. Lankhorst Engineered Products is wereldmarktleider op het gebied van technische oplossingen in dikwandige, hoogwaardige kunststofproducten.

Lightweight Structures overgenomen

De investeringsfondsen Private Plus Fund en Heicop hebben eind december samen met het management alle aandelen Lightweight Structures B.V. van TNO Bedrijven B.V. overgenomen. De overname biedt Lightweight Structures nieuwe groeikansen, aldus CEO Aldert Verheus. Het bedrijf wil onder meer via acquisities invulling

geven aan de groeistrategie en kansen op de wereldwijde markt van composiet-constructies optimaal benutten. Overigens zegt het bedrijf daarbij nadrukkelijk te kijken naar uitbreiding van engineering naar productie.

AXA neemt De Woerd over

De Woerd B.V., producent van kettingkasten en jasbeschermers, werd onlangs overgenomen door AXA Stenman Industries B.V. in Veenendaal. Met de overname kan Axa een nog breder assortiment fietsaccessoires leveren. Beide organisaties zetten hun huidige activiteiten op de oude voet voort.

Jubileum Batelaan

Batelaan Kunststoffen viert zijn 45-jarig jubileum. Het bedrijf werd 45 jaar geleden opgezet door oud-stuurman Baan Batelaan, een pionier in de thermovormtechniek. Batelaan ontwikkelde zich in de loop der jaren tot een gerenommeerde thermovormer van zowel rol als plaat. In 1994 nam Annelies Batelaan het

roer over bij Batelaan Kunststoffen. Zij gaf het bedrijf een nieuwe impuls en is de motor achter technologische thermovormprojecten.

Dow bouwt in Terneuzen

Dow is in januari gestart met de bouw van een nieuwe fabriek in Terneuzen. Eind vorig jaar kondigde het bedrijf al aan ruim 70 miljoen euro in de polyurethanenfabriek te gaan investeren. De fabriek maakt polyol, een schuim dat onder meer wordt gebruikt in de meubel- en automobieliindustrie. De productiecapaciteit van polyol zal door de uitbreiding van de fabriek worden vergroot van 390.000 ton naar 570.000 ton per jaar. De uitbreidingswerkzaamheden zijn naar verwachting halverwege volgend jaar afgerond.

Grootste spuitgietmachine

Voestalpine Polynorm Van Niftrik B.V. nam eind november vorig jaar de grootste spuitgietmachine met een magnetisch opspansysteem, van Nederland in gebruik. De machine is 15 meter lang,

5 meter breed en 7 meter hoog. Om de matrijzen goed te kunnen takelen staat de machine in een put van een meter diep. De spuitgietmachine kan een matrijs van 2 x 2 meter herbergen en een productgewicht van 11 kilogram PS verspuiten. Met de nieuwe machine is een investering gemeoid van 1,25 miljoen euro.

Multidimensionale organisatie

Bedrijven verruilen de komende jaren het business unit model voor het model van de multidimensionale organisatie. Dat verwacht althans Hans Strikwerda, hoogleraar organisatieleer en -verandering aan de UVA. In zijn publicatie 'Van unitmanagement naar multidimensionale organisaties' noemt de hoogleraar Albert Heijn, ASML, ABN AMRO en IBM als voorbeelden van bedrijven die hier al ervaring mee hebben. Volgens het model worden omzet en winst tegelijkertijd over meerdere dimensies (regio, product, marktsegment) bijgehouden. De 'dimensie-managers' zijn samen verantwoordelijk voor de resultaten van de gehele onderneming.

INDUSTRIEBERICHTEN

De dimensie die het meest kritiek is voor het succes van de onderneming is op dat moment het belangrijkste.

Volgens Strikwerda is de onderneming die dit model toepast, beter 'in control' dan een bedrijf dat uit business units bestaat.

ESEF Meet & Match

Co-makers organiseert tijdens ESEF 2008 samen met de beursorganisatoren de eerste editie van Meet & Match. Uitbesteders en toeleveranciers hebben in acht gespreksrondes de mogelijkheid om in korte en efficiënte gesprekken van maximaal 30 minuten uit te vinden of er aanknopingspunten zijn voor een succesvolle 'match'. Uniek is dat de deelnemers voorafgaand aan de Meet & Match zelf de gesprekken plannen. Zij kunnen zo snel inschatten of een afspraak tot een match zou kunnen leiden. De ESEF Meet & Match vindt plaats op donderdag 13 maart in de doorgang van Hal 2 naar Hal 3 op de beursvloer. Voor informatie of aanmelding: www.co-makers.com/meetmatch.

Kabinet krijgt onvoldoende

Het kabinet krijgt van ondernemers gemiddeld een 5,4 als rapportcijfer. Slechts een kwart van de ondernemers zegt 'tevreden' of 'zeer tevreden' te zijn. Dit blijkt uit de nieuwjaarsenquête van Forum, het opinieblad van VNO-NCW. Vooral het financiële en fiscale beleid worden het meest bekritiseerd. Op een gedeelde tweede plaats op de lijst met resultaten staan: het beleid op het gebied van files en infrastructuur, de algemene besluiteloosheid van het kabinet en het gedraai rond de beloofde herziening van het ontslagrecht.

Gebrek aan kwaliteit van het onderwijs en van schoolverlaters zien ondernemers op dit moment als de belangrijkste van 30 maatschappelijke issues die hen werden voorgelegd. Grootste bedreiging voor de groei van de eigen onderneming is het tekort aan personeel, aldus ondernemers. Over de ontwikkeling van de eigen onderneming is het merendeel nog behoorlijk optimistisch: 69 procent voorziet een grotere winstgevendheid, 63 procent ziet de werkgelegenheid toenemen en 61 procent verwacht dit jaar meer te investeren.

Haval produceert verantwoord

Maatschappelijk verantwoord produceren is een term die de rubber- en kunststofindustrie inmiddels ook niet vreemd is. De Rabobank constateert in het rapport Trends & Cijfers dat Haval Disposables uit Gemert, producent van onder meer verpakkingen in de foodsector, gestaag groeit in een markt waar kostprijs en concurrentie uit het Verre Oosten een belangrijke rol spelen. En dat zonder daarbij concessies te doen aan verantwoord produceren, aldus de opstellers van het rapport.

Doorbraak nieuw polymeer PA4T

Koninklijke DSM B.V. ontwikkelde een nieuwe polymeer PA4T. De polymeer is ontwikkeld door DSM Engineering Plastics, de uitvinder van Stanyl 46 en marktleider op het gebied van hoogwaardige polyamiden. Het nieuwe polymeer beantwoordt volgens DSM aan markttrends van miniaturisatie en convergentie van elektronische apparaten als mobiele telefoons en computers.

Soepele ethiek aan de top

Het blad Intermediair heeft een Leiderschapsonderzoek uitgevoerd die in januari werd gepresenteerd. De centrale vraag is: hoe werkt macht? Ruim drieduizend mensen deden mee aan het uitgebreide onderzoek dat is samengesteld door Janka Stoker (bijzonder hoogleraar leiderschap en organisatieverandering) en Diederik Stapel (hoogleraar consumentenwetenschappen). Uit het onderzoek kwam naar voren dat managers abstracter denken. Hoe meer macht de manager heeft, hoe abstracter hij/zij denkt. Ook twee leiderschapstijlen zijn onder de loep genomen: de inspirerende en de belonende leider. Leidinggevendens die de nadruk leggen op 'voor-wat-hoort-wat' hebben doorgaans medewerkers die het najagen van eigenbelang goedkeuren. Tot slot de 'self-entitlement': hoe meer macht mensen hebben hoe meer zij het terecht vinden dat zij die positie – met alles wat erbij hoort – verdienen. Deze houding jaagt carrières naar de top, maar het is niet altijd gunstig voor het bedrijf. Manelijke managers scoren hier significant hoger op dan hun vrouwelijke evenknie.

Kunststof met goud

Promovendus Jeroen van Herrikhuizen van de TU Eindhoven ontwierp verschillende microscopische structuren met goudbolletjes in kunststof. Van Herrikhuizen laat met zijn proefschrift 'Self-Assembled Hybrid Oligo(p-Phenylene Vinylene) Gold Nanoparticles' zien dat uit kunststoffen en metalen opgebouwde materialen in de toekomst leiden tot goed geleidende elektronica. De materialen hebben een kern die bestaat uit een heel

klein (anorganisch) goudbolletje dat, afhankelijk van de grootte, is opgebouwd uit een honderd- tot duizendtal goudatomen. Om deze goudbolletjes zette hij vervolgens een schilletje van organische, halfgeleidende moleculen.

Materiaal voor slimme oppervlakken

TNO zal de komende jaren samen met partners diverse nieuwe toepassingen realiseren op het gebied van oppervlaktemodificatie en -functionalisatie. Materialen moeten nu eenmaal steeds vaker meerdere functionaliteiten kunnen bieden vanwege steeds hogere producteisen. TNO zoekt deze toegevoegde waarde voornamelijk in oppervlakken en coatings. Enkele nieuwe, functionele eigenschappen zijn responsief, zelfherstellend, gecontroleerde afgifte en hydrofoob. TNO maakt daarbij vaak gebruik van (gemodificeerde) nanodeeltjes, die zowel aan kunststoffen als aan coatings specifieke eigenschappen kunnen toevoegen.

Samenwerking DPI en WUR

Het DPI gaat naast de lopende DPI-programma's die zich bezighouden met bio-based polymers, samen met Wageningen Universiteits en Research Centrum (WUR) nog een publiek-privaat samenwerkingsprogramma opstarten. Dit programma gaat zich vooral richten op de daadwerkelijke toepassing van bio-based polymers. Ook de ontwikkeling van fundamentele kennis heeft de aandacht. Waar in het huidige DPI-programma vooral grote multinationals partners zijn, wordt in het programma met WUR vooral ingezet op samenwerking met MKB-bedrijven.

Opleiding voor composieten

Tot nu toe waren branche-brede opleidingen alleen beschikbaar voor spuitgieten, extruderen en rubberverwerking. Er wordt momenteel echter bekeken of het mogelijk is een traject voor composietverwerking aan de brancheopleidingen toe te voegen.

De VKCN, Vereniging Kunststof Composieten Nederland, heeft eerder een inventarisatie uitgevoerd naar de opleidingsbehoeften bij de achterban. Geluiden over een tekort aan voldoende opgeleid personeel om verder te kunnen groeien waren al te horen maar zijn nu in kaart gebracht. De inventarisatie vormde de staart van het traject 'Composieten On(der)wijs!'.

Op basis van de gestelde leerdoelen stelt VAPRO een kwaliteitseis en -toets samen om de opleiding aan het branchepakket te kunnen toevoegen. Ook wordt bekeken hoe het in het kwalificatiesysteem kan worden ingepast.

Als alles volgens plan verloopt is het leerplan eind 2008 vastgesteld en kunnen de branchebrede opleidingen voor composietverwerking begin 2009 starten. Informatie: VKCN, Erik van Assen, tel. 070 444 0655

WEL DE LUSTEN, NIET DE LASTEN

Door kunststof neemt ons comfort toe, terwijl ons energieverbruik verminderd.

- Geïsoleerde huizen, blijven warmer en verbruiken daarom minder fossiele brandstoffen. Een investering die binnen 3 jaar is terugverdient.
- Door van 1 liter olie... (niet leesbaar) te maken... besparen we 600 liter olie in 11 jaar.

DE WERK GAAT VOOR DUURZAAM BELEGGEN MET TNC EN SYSTEMS MAKEN BEDRIJVEN BETERE PRODUCTEN VOOR WONING, VERKEER EN VERHUUR

Voorbeeldpagina uit de folder Kunststof & het milieu. Uw bestelling (100 folders voor 25 euro) kunt u sturen naar kuhlman-kraan@nrk.nl.

Branchebrede vakopleidingen - scherper dus beter

In 2005 introduceerde de rubber- en kunststofindustrie een eigen onderwijskwalificatiesysteem. In de zoektocht naar goed personeel ontbrak het altijd aan duidelijke en universele vakopleidingen voor de rubber- en kunststofbedrijven. Met de komst van de branche-certificatie is daar verandering in gekomen. Begin 2006 werden de eerste diploma's uitgereikt. Nu – bijna twee jaar later – is het tijd voor aanscherping en uitbreiding.

Uniformiteit binnen de industriële opleidingen maakt het gemakkelijker om aan personeel te komen met de juiste *knowhow*. Bij onverhoopt uitvallen is een lege plek eenvoudiger op te vullen. Ook voor de werknemer zijn gecertificeerde diploma's een groot goed. Hun arbeidspositie wordt helderder en ze weten beter wat ze waard zijn. Aanscherping van de brancheopleidingen trekt ze nog meer gelijk.

Veranderingen

Luuk Bouwman, consultant bij VAPRO-OVP en mede verantwoordelijk voor de kwalificatie van de branchebrede opleidingen, legt uit wat er gaat veranderen: "De ervaringen met de branchegecertificeerde opleidingen zijn positief, alleen bleek het niveau van de examens lager te zijn dan wat we in gedachten hadden bij de opzet van de kwalificatie." Met name de hogere opleidingsniveaus hebben tekorten en missen de aansluiting met sommige leerdoelen. Daarom werkt VAPRO-OVP momenteel aan de

koppeling van een taxonomie (classificatie) aan de leerdoelen. Voor alle leerdoelen van de opleidingen wordt bepaald aan welk kennisniveau de cursist moet voldoen. Er worden vier kennisniveaus onderscheiden:

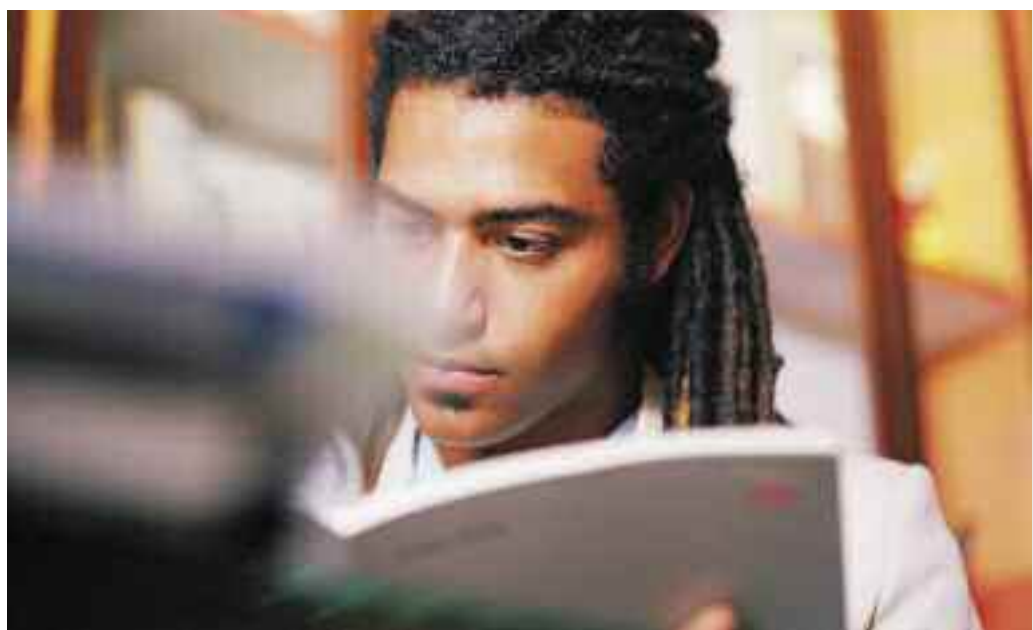
1. kennis hebben van;
2. inzicht hebben in,
3. toepassen van het geleerde, en
4. integreren van het proces.

Deze structurering van de theoretische leerdoelen geeft meer houvast voor het gelijktrekken van verschillende opleidingen.

Hans Jager van Poly-Knowledge: "Doel is om eenduidigheid te creëren voor werkgever en werknemer. Dat was onder de oude kwalificatie-eisen al zo, maar wordt nu nog beter afgestemd. Het biedt werkgever en werknemer zekerheid. Een stuk kwaliteitsborging dus."

Praktijk

Ook nieuw is de eis aan opleiders om een praktijktoets in te passen. Cor de Natris van Mikrocentrum is er een groot

voorstander van. Naast de gecertificeerde theorie-examens voegt Mikrocentrum nu al een praktijktoets toe. "Veel zal er voor ons dus niet veranderen. Zowel spuitgieten als extruderen toetsen we al aan de machine. Intern bij de klant en afgestemd op hun productielijn. Vanuit onze ervaring en wat we al op papier hebben staan voor praktijktoetsen kunnen we wellicht een voorstel doen voor een toets die in overleg met de andere opleiders kan leiden tot een universeel praktijkexamen."

Bij opleidingsinstelling Stodt hebben ze eveneens ruime ervaring met praktijktoetsen. Net als De Natris staat ook Bert Smit positief tegenover de plannen om naast de theorie nu ook de eisen in de vorm van een praktijktoets gelijk te schakelen. "Vergelijk het met een rijexamen. Het is belangrijk dat je de theorie goed beheerst, maar autorijden is een ander verhaal. Zelf hebben we al geruime tijd praktijktoetsen voor de kunststofopleidingen".

Poly-Knowledge combineert theorie ook met een toets in de praktijk. Jager: "Tachtig procent van onze opleidingen voeren we volledig op de werkvloer van de klant uit. Praktijktoetsen kunnen we dus ook aan de machines doen. Dat heeft veel voordelen. Voor deelnemers is het een vertrouwde omgeving en ze leren aan de machines waar ze in de praktijk ook zelf mee werken."

Maar wat als machines niet voorhanden

zijn, of productieprocessen om wat voor reden niet verstoord kunnen worden? Stodt zet ook andere middelen in om de theorie in praktijk te brengen. Smit: "Veranderingen in het extrusieproces kosten vaak veel verwerkingstijd. Dat maakt een praktijktoets erg lang. Het extrusie-praktijkexamen doen we daarom met behulp van een simulator. Alleen of in koppels kunnen de kandidaten een extrusieproces opstarten, volgen en fouten opsporen. Ook hebben we goede ervaring met groepsgesprekken. We verzamelen in de loop van de tijd veel fouten, die we aan de groep voorleggen. Zij bespreken de fouten, de oorzaken in het proces en de mogelijke oplossing. De echte praktijk is natuurlijk het allermooiste, maar soms kun je de praktijk alleen maar benaderen."

Oude papieren

Aanscherping van de diploma-eisen van opleidingen is nuttig, maar hoe zit het met die werknemers die al een diploma op zak hebben, zonder de nieuwe strenge eisen en de praktijktoets? De rondgang leert dat de opleidingen merendeels al een praktijktoets behelzen, ook al werd die nog niet in het examen meegenomen. Bovendien valt er niet aan te ontkomen dat opleidingen continu nieuwe ontwikkelingen meenemen. Dat maakt het tenslotte ook nuttig om met regelmaat een nieuwe training of opleiding te volgen.

Naast het theoretische deel wordt de praktijktoets een vast onderdeel in de branchebrede diploma's

Praktische ondersteuning via NRK

De NRK biedt haar leden dienstverlening op maat voor markt/winst, vergunning, innovatieve producten, tevreden en goed personeel. Doe er uw voordeel mee! Kijk op www.nrk.nl.

Samenwerking Syntens en NRK

"Weet ik wat ik met mijn bedrijf wil bereiken?" "Op welke activiteiten ga ik me met mijn bedrijf richten?" En als u al een antwoord op deze vragen heeft, heeft u dan ook een idee hoe u dat gaat realiseren? Veel ondernemers in het industriële midden- en kleinbedrijf komen er vaak niet aan toe om na te denken over de bedrijfspositionering. Of ze vinden het lastig hun visie om te zetten in concrete acties. Syntens helpt deze ondernemers met hun positionering door praktijkgerichte ondersteuning, zoals:

- Succesvol produceren: drie workshops en een bedrijfsbezoek.
- Succesvol productbeleid: twee workshops en ondernemers maken onder begeleiding van Syntens een roadmap voor hun product- en technologieportfolio.
- Van ambitie naar resultaat. Via een masterclass krijgt de ondernemer zijn ambities in beeld en hij krijgt inzicht in de manier waarop hij deze ambities kan gaan realiseren.

Meer informatie over het onderwerp positionering en de bovenstaande formules is te vinden op www.syntens.nl/kompas.

Gezond in 2008

De NRK heeft een mantelovereenkomst afgesloten voor een collectieve zorgverzekering bij Zilveren Kruis Achmea, genaamd de Beter Af Polis. Met deze collectieve Beter Af Polis krijgt iedereen binnen het bedrijf, inclusief de gezinsleden, kortingen op de premies: 7,5 procent op de basisverzekering en 15 procent op de aanvullende verzekering en de tandartsverzekering. Zilveren Kruis stelt bovendien dat deelnemers snelle en goede zorg krijgen: voor de 65 meest voorkomende klachten wordt iedereen binnen tien werkdagen behandeld. Natuurlijk is er ook aandacht voor preventie. NRK-leden hebben eind 2007 een informatiepakket ontvangen.

Doet u mee voor € 2.500? Lectoraat Rubber- en Kunststoftoepassingen

column Erik de Ruijter

Op 13 februari presenteerde de Commissie Dijsselbloem van de Tweede Kamer haar rapport over de onderwijsvernieuwingen van de afgelopen 20 jaar. Vrijwel alle politieke partijen overschreeuwen zich om afstand te nemen van het verleden en hun fouten toe te geven. Het moet anders! De mensen in het veld moeten veel meer macht krijgen. Zij moeten bepalen hoe het onderwijs eruit ziet.

Worden die woorden in daden omgezet? Tja, de politiek leeft bij de waan van de dag. Ik wil u uitdagen om wel een daad te stellen! Door mee te doen aan het sturen van het technisch beroepsonderwijs voor de rubber- en kunststofindustrie. Heel concreet: een nieuw lectoraat helemaal over rubber- en kunststoftoepassingen bij de Hogeschool Windesheim te Zwolle. Uw financiële steun is nodig!

De NRK en Hogeschool Windesheim hebben het initiatief genomen voor het 'Lectoraat Rubber- en Kunststoftoepassingen'. Het lectoraat focust op kennis voor: toepassing, productie en rubber- en kunststofproducten. Het streven is 60 eerste jaarsstudenten per jaar, zodat er straks een volgegroeide opleiding is van ca. 200 studenten. Het lectoraat kan september 2008 starten. Maar, niets is gratis.

Het lectoraat kost € 800.000 voor de eerste vier jaar. Hogeschool Windesheim vraagt bij de HBO Raad 50% aan; de andere € 400.000 moet worden bijgedragen door de industrie, bestaande uit grondstofleveranciers en rubber- en kunststofverwerkers. Als die ieder de helft financieren, moeten wij als producenten van rubber- en kunststofproducten over vier jaar € 200.000 bij elkaar brengen. Veel geld, maar het kan!

De helft is al binnen dankzij de royale toezegging van € 100.000 door Wavin. Voor de andere helft heeft de NRK een lectoratenfonds opgericht. Bedrijven, groot en klein, kunnen daarin deelnemen voor bedragen van € 2.500 of een veelvoud ervan. Een haalbare bijdrage ook voor kleine bedrijven, die zich terugbetaalt. Alle bedrijven die meefinancieren worden actief betrokken bij het onderzoek en onderwijs. De NRK legt de eerste € 5.000 in.

Voegt u de daad bij het woord? Investeert u in de toekomst van uw bedrijf én onze industrie? Natuurlijk, want de rubber- en kunststofindustrie beslist over zijn eigen toekomst!

Erik de Ruijter
Algemeen directeur

Uw aanmelding voor of verzoek om meer informatie over het lectoratenfonds zie ik graag binnenkomen op e-mail deruijter@nrk.nl

BELEEF POLYMEER ...

...met bandenkrummels uit het vriesvak

Jaarlijks worden er in Nederland zo'n zes miljoen autobanden afgedankt. De meeste daarvan komen terecht bij verwerkingsbedrijven. Grofweg de helft komt in aanmerking voor hergebruik (nieuw loopvlak of verwerkt tot granulaat), de andere helft verdwijnt als brandstof in de oven. Een cijfer uit Amerika: daar worden jaarlijks zo'n 310 miljoen autobanden versleten. En omdat Amerikanen niet uitblinken als het gaat om hergebruik, liggen er over de staten verspreid zo'n 300 miljoen op vuilnisbelten.

TyreGenics uit Port Talbot in Zuid-Wales zal verlekkerd kijken naar zo'n berg grondstoffen. Het bedrijf, een joint venture van de Britse marktleider op het gebied van bandenrecycling Credential Environmental en de Canadese leverancier van kunststofsportvelden FieldTurf, wil jaarlijks vier miljoen banden verwerken. Het bedrijf doet dat op een revolutionaire manier: met gebruikmaking van vloeibare stikstof wordt de afgedankte band op een temperatuur van 80 graden onder nul gebracht. In die diepgevroren toestand is het materiaal zo broos, dat het met mechanische hamers tot gruis kan worden geslagen. De rubberkrummels worden teruggeleverd aan moederbedrijf FieldTurf, dat ze gebruikt voor de aanleg van trainingsvelden. Tot de klanten behoren onder meer prominente voetbalclubs als Ajax en Manchester United. Credential Environmental heeft zich ertoe verplicht de komende vijf jaar banden te leveren voor het recyclingproces.

TyreGenics maakt sportvelden van gebruikte banden

